

Bepaalt een bevoorrechte kaste wat wel en niet gezegd mag worden in Nederland?

Door [Maaïke van Charante](#) - 10 december 2024
Geplaatst in [D66](#) - [Klassenjustitie](#) - [Smaad](#)

Afgelopen week werd Raisa Blommestijn, presentatrice van *Ongehoord Nederland*, veroordeeld wegens groepsbelediging en smaad. Het ging om twee tweets die zij vorig jaar gestuurd heeft. In die tweets gebruikte zij grove taal, maar ze schreef ook iets wat bij velen resoneert: 'In onze tijd wordt het noemen van de waarheid gestraft, en rent het systeem alleen voor je als je lid bent van D66.'

Heeft Raisa Blommestijn een punt?

Met de grove bewoordingen in haar tweets ('negroïde primaten') en het doelbewust bevestigen van een term ('kleuterneuker') waarvoor net iemand veroordeeld was, gooide ze in elk geval haar eigen glazen in. Zelfs al kun je kanttekeningen zetten bij de manier waarop de rechtbank haar uitingen zo negatief mogelijk interpreteerde, dan nog leverde zij hiermee voldoende munitie om een veroordeling mogelijk te maken.

Sidney Smeets

En toch wringt het. Met name vanwege de tweet die tot een veroordeling wegens smaad leidde. Het slachtoffer van die smaad was namelijk Sidney Smeets, een advocaat die in 2021 twee weken Kamerlid was voor D66. Hij trok zich destijds terug als Kamerlid nadat meerdere jonge homoseksuelen naar buiten kwamen met verhalen over ongewenst gedrag van deze oudere man. Volgens de verhalen zou het om tientallen gevallen gaan, en vaak om minderjarigen. Hun beschuldigingen werden ondersteund door screenshots van chatconversaties met hem.

Bepaalt een bevoorrechte kaste wat wel en niet gezegd mag worden in Nederland?

Er is nooit serieus onderzoek naar deze zaak gedaan, en Smeets is dus niet strafrechtelijk veroordeeld. Toch staat hij sindsdien op Twitter - later X - bekend als groomer: iemand die via internet minderjarigen benadert met de bedoeling hen seksueel te misbruiken. Je zou denken dat mensen dit openlijk mogen zeggen nadat zoveel getuigen met hun verhalen naar buiten kwamen, en nadat hij impliciet schuld bekende door zich terug te trekken als Kamerlid. Maar juridisch ligt dit anders, en deze wetgeving kent Smeets op zijn duimpje.

De afgelopen jaren heeft de advocaat een hele reeks mensen aangeklaagd die hem met allerlei termen - groomer, kleuterneuker, pedofiel - herinnerden aan deze onsmakelijke kwestie. En tot verbazing van velen boekte Smeets het ene succes na het andere. Zelfs mensen die in bedekte termen hieraan refereerden, werden veroordeeld tot boetes en taakstraffen, soms na hoger beroep.

En dat wringt. Want andere mensen die dagelijks uitgescholden worden, slagen er niet eens in om aangifte te doen. Advocaten raden vaak af om er zelfs maar aan te beginnen, want 'er mag veel gezegd worden in Nederland.' En als het slachtoffer dan toch doorzet, volgt vaak ontmoedigingsbeleid vanuit het Openbaar Ministerie, zoals Telegraafjournalist Wierd Duk deze week beschreef op Twitter. Hij kreeg de volgende reactie:

'Het OM komt tot de conclusie dat het eerste twitterbericht ("Extreem rechts, vergif, NSB") beledigend is en strafbaar, maar het OM gaat niet over tot nader onderzoek of vervolging. Dit laatste wegens het gebrek aan capaciteit om alle strafbare feiten te onderzoeken.'

Smeets mag wel anderen beschimpen

Hoe kan het toch dat gewone stervelingen zich niet kunnen verweren tegen de meest smerige scheldkanonnades, terwijl iemand waar duidelijk een luchtje aan zit steeds de rechterlijke macht aan zijn zijde vindt? De bittere commentaren op X worden na alle veroordelingen inmiddels voorzichtiger, maar het gevoel van onrecht is er niet minder om.

Dit wordt nog versterkt doordat Smeets blijkbaar wel anderen mag beschimpen. Soms is dat door suggestieve tweets, zoals deze over Raisa Blommestijn: 'Het is de tweede keer dat mevrouw veroordeeld wordt.' Technisch is dat correct - Raisa is als tiener veroordeeld wegens winkeldiefstal - maar zo'n jeugdzonde is niet het eerste waaraan een argeloze lezer bij deze formulering zal denken. Na haar veroordeling vierde Smeets zijn succes door te tweeten: 'Tribunalen op schema.'

Suggestieve tweets

Een andere twitteraar waar hij een juridisch gevecht mee voert, maakte hij verdacht door over hem te tweeten: 'Denk ook aan Rick T. die zélf nota bene 3 maanden vast zat op verdenking van het misbruiken van eigen zoon.' Deze Rick Timmer verweerde zich in een twitterdraadje met screenshots van officiële documenten waaruit bleek dat zijn naam volledig is gezuiverd; het ging om een valse aangifte door een wraakzuchtige ex.

Bepaalt een bevoorrechte kaste wat wel en niet gezegd mag worden in Nederland?

En er hoeft geen juridisch gevecht gaande te zijn om Smeets tot suggestieve tweets te bewegen. Zo tweette hij vorig jaar een foto van Hitler die staande voor nazivlaggen met een aantal getrouwen de Hitlergroet bracht. Hij schreef erbij: 'Hey, heeft Duk een internationale doorbraak gemaakt?' Het is niet zo moeilijk om hier smaad of laster in te zien, maar Smeets heeft de tweet nooit weggehaald. Blijkbaar is hij niet bang dat hij hier last mee krijgt.

En Sidney Smeets is niet de enige die zich onaantastbaar lijkt te wanen op X. Denk aan notoire scheldkanonnen als Volkskrantcolumnist Sander Schimmelpenninck en blogger Peter Breedveld. Of denk eens aan de activist Akwasi waarvan zelfs regelrechte doodsbedreigingen zijn opgetekend. Hoe kan het toch dat deze activist straffeloos kon dreigen en schelden terwijl publicist Jan Roos - die met een verwijzing naar Akwasi satire bedreef - werd gearresteerd en moet vrezen voor gevangenisstraf?

Denk ook eens aan de BlokkeerFriezen die in november 2017 een bus met KOZP-activisten tegenhielden. Het OM haalde werkelijk alles uit de kast om hen zo hard mogelijk aan te pakken. Er werd zelfs een opvoedkundig filmpje geproduceerd om de Nederlandse bevolking te overtuigen van de rechtmatigheid van die aanpak. Maar diezelfde bevolking zag Akwasi op de Dam beloven dat hij een Zwarte Piet in zijn gezicht zou trappen, terwijl burgemeester Halsema deelnam aan de demonstratie. En Akwasi kwam hiermee weg.

Bevoorrechte kaste

De lankmoedigheid van de overheid als het gaat om BLM-activisten, klimaatactivisten of pro-Palestina activisten, staat in schril contrast met de behandeling die de BlokkeerFriezen kregen. En het contrast met de behandeling van de coronademonstranten is misschien nog wel groter. Veel Nederlanders lijken het alweer te zijn vergeten, maar de politie heeft meerdere keren grof geweld gebruikt tegen vreedzame coronademonstranten.

Om terug te komen op die tweet van Raisa Blommestijn: rent het systeem alleen voor je als je lid bent van een bevoorrechte kaste? Sterker nog: hebben leden van die kaste de mogelijkheid om het systeem te misbruiken voor hun eigen doeleinden? En terwijl ik dit schrijf, vraag ik me al af of ik deze vraag wel mag stellen. Kan ik hiervoor aangeklaagd worden? Is het voor een geslepen jurist mogelijk om hier iets strafbaars van te maken?

De rechter die Raisa donderdag veroordeelde zei onder andere: 'De rechtbank acht het strafrechtelijk optreden in deze zaak niet zodanig ingrijpend dat daarvan een chilling effect uitgaat op mensen die gebruik willen maken van het recht op vrijheid van meningsuiting.' In zijn ivoren toren kan hij dit als waarheid ervaren, maar van veel realiteitsbesef getuigt deze uitspraak niet.

Raisa Blommestijn poseert als politieke dissident die vervolgd wordt vanwege haar kritiek op de regering. Dat is melodramatische overdrijving. Maar het totaal van al deze zaken is wel degelijk zorgwekkend. De opeenstapeling van juridische successen van Smeets vertelt zijn eigen verhaal, nog

Bepaalt een bevoorrechte kaste wat wel en niet gezegd mag worden in Nederland?

versterkt door de straffeloosheid van degenen die meningen hebben die in de kringen van een bevoorrechte kaste blijkbaar als 'juist' worden gezien.

Recht doen

Ik ben geen jurist, maar recht lijkt me niet iets wat alleen bestaat uit wat in wetboeken en precedenter is vastgelegd. Er is ook een dieper recht, een recht dat te maken heeft met rechtvaardigheid, met recht doen. Op het moment dat het strafrecht in Nederland geen recht meer doet, op het moment dat in de praktijk niet meer iedereen gelijk is voor de wet, dan doet het er niet meer toe of uitspraken juridisch tot ver achter de komma kloppen. Dan wordt het recht gebogen.

Dan bepaalt een bevoorrechte kaste wat wel en niet gezegd mag worden in Nederland.

Maaïke van Charante is auteur van [‘Het verdriet van de Schilderswijk’ \(2021\)](#) en [‘Debat Ongewenst’ \(2023\)](#).

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in het nieuwe jaar 2025?** Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!